

SOCIALISTISCH KUNSTBELEID IN AMSTERDAM
een nota van de gewestelijke werkgroep
kultuur van de Partij van de Arbeid

I. INLEIDING

Het is nu een jaar geleden dat de discussie over kunst- en cultuurpolitiek een aanvang nam. Het begon met de affaire-Schiedam, een paar interviews met partijgenoten in de HP en een artikel van Den Uyl in de Volkskrant. In diezelfde tijd organiseerde de werkgroep cultuur in samenwerking met de Wiardi Beckman Stichting een weekend over lokale kunstpolitiek. De inschrijving was groot, zodat de WBS in november een tweede weekend hield. Het gewest Noord-Holland-Zuid wijdde in februari 1980 een discussie aan socialisme en cultuur, de WBS organiseerde eind maart van dit jaar samen met de Federatie van Kunstenaarsverenigingen een studiedag over gemeentelijk kunstbeleid. Er is belangstelling, hoe voorzichtig ook, voor kunst en cultuur binnen de partij. Het wordt tijd de gedachten daarover op papier te zetten.

De werkgroep cultuur heeft de taak op zich genomen voor het gewest uiteen te zetten welke gedachten ten grondslag liggen aan een te voeren kunstbeleid. Voor Amsterdam bijzonder van belang, aangezien we hier te maken hebben met het grootste kunstaanbod in Nederland, met de grootste mogelijkheden voor deelname van het publiek. Met het optreden van de eerste socialistische wethouder Boekman (SDAP) werden de mogelijkheden daartoe gekreëerd. Hij wist de portefeuille kunstzaken interessant te maken voor een groot Amsterdams publiek. Dat kon, omdat dat gebied in zijn partij onlosmakelijk verbonden was aan de maatschappijvisie die in de SDAP leefde en gevoed werd door een duidelijk kultuurbesef. Wij hebben niet de illusie met een enkele discussie binnen het gewest kunst tot prioriteit te verheffen.

Met deze nota willen wij een algemeen inzicht geven in onze kunst- en kultuuropvatting, we gaan in op de doelstellingen van een actief kunstbeleid, de verdeling van gelden en tenslotte stellen wij als wat nader uitgewerkte beleidsvoorbeelden, de beeldende kunstsector en kunst in de wijken aan de orde. In een later stadium komen wij terug met konkretere beleidsvoorstellen, mede in verband met het opstellen van een nieuw verkiezingsprogram.

II. KULTUUR EN KULTUURBELEID

De begrippen kunst en cultuur worden nogal eens door elkaar gebruikt, hetgeen verwarring scheidt. Hieronder geven wij eerst aan wat wij onder cultuur en cultuurbeleid verstaan, vervolgens stappen wij over naar de kunst en het kunstbeleid.

Kultuur gaat over het menselijk handelen; in de cultuur weerspiegelt zich de manier waarop wij met elkaar omgaan, de dood en erotiek beleven, techniek, wetenschap en kunst beoefenen. De hele inrichting van een samenleving valt aan de cultuur af te lezen. Een socialistisch cultuurbeleid dient erop gericht te zijn het kapitalisme uit deze samenleving weg te werken en een socialistische samenleving op basis van socialistische uitgangspunten naderbij te brengen. We gaan daar hier niet diep op in. Maar duidelijk is dat een socialistisch cultuurbeleid zal streven naar niet verkommercialiseerde menselijke relaties, naar vrije keuze uit alternatieven, gelijke

kansen, een hoog kwaliteitsbesef, bewustmaking. In het onderwijs, via volksoontwikkeling, kunstzinnige vorming en in de kunst is het mogelijk positief in te werken op de huidige (kapitalistische) cultuur, die wij immers willen veranderen.

III. KUNST EN KUNSTBELEID

Kunst is net zoals omgaan met elkaar, onze taal, techniek en wetenschap, een uitdrukking van de cultuur. Al deze uitdrukkingsvormen dragen op eigen wijze bij tot de instandhouding en ontwikkeling van de samenleving. Van de wetenschap weten wij dat via onderzoek en experimenten de samenleving tot verdere ontwikkeling komt. Kunst heeft in wezen dezelfde eigenschappen, ook al beseffen we dat niet altijd. Met haar vormgeving en artistieke gehalte geeft zij een geheel eigen reactie op de werkelijkheid. Dat uit zich in signalen en protesten, maar ook in een uiterst esthetische vormgeving. Juist doordat in de kunst het vormgeven als zodanig en creativiteit zonder direkte doelmatigheid voorop staat, is kunst de uitdrukkingsvorm bij uitstek om stromingen en emoties die in de maatschappij leven, op een manier vorm te geven dat deze onderkend, gevoeld en verwerkt worden. Door de verscheidenheid aan kunstuitingen wordt een beroep gedaan op ieders creatief vermogen: dit werkt bewustmakend en horizon-verbredend. Als tegengas tegen het economisch primaat, de eenheidsworst van onze kapitalistische konsumptiemaatschappij een welkome konfrontatie. Een actief kunstbeleid aan de hand van onze socialistische beginselen: gelijke kansen voor iedereen en emancipatie is noodzakelijk.

IV. DE DOELSTELLINGEN

Voor een aantal mensen is Amsterdam een Mekka op kunstgebied. Er zijn landelijke instellingen als het Concertgebouworkest, het Nationale Ballet, de Nederlandse Opera Stichting gevestigd, er zijn talloze galeries, veel kleine groepen die experimenten ondernemen. Het merendeel van de Nederlandse kunstenaars woont in Amsterdam. Reden tot grote vreugde? Dat is zeer de vraag.

Hoeveel Amsterdammers hebben hieraan deel? Zijn niet grote groepen verstoeken van kunst? En dan bedoelen we niet de vrije produkties (musicals van Annie M.G. Schmidt e.d.), maar gesubsidieerde kunst die soms wat moeilijker te begrijpen valt, waar je wat langer over doet voordat je er voor open staat, een kick van krijgt.

Niet dat ons enig streven moet zijn om de gesubsidieerde kunst in contact te brengen met nieuwe publieksgroepen (mensen voor wie wij zeggen op te komen: de lager-betaalden). Want bedenk wel: veel kunst is doordrenkt van burgerlijke ideeën zonder dat we daar erg in hebben. En niet iedereen zal voor kunst enthousiast gemaakt kunnen worden, juist als wij uitgaan van een vrije keuze uit alternatieven.

Wat nu gekonstateerd kan worden is dat de kommunikatiestoornis wederzijds is. Er is een diepe kloof ontstaan tussen kunstenaars en publiek. Hoe dat precies komt en wat daar aan te doen valt, zullen we grondig moeten nagaan. Met het oog op onze beginselen van gelijke kansen en emancipatie zullen we het kunstbeleid moeten toespitsen:

- a) naar groepen die van kunst verstoeken zijn gebleven, en
- b) naar produktiegroepen die moeizaam van de grond komen doordat de gevestigde kunstinstellingen zoveel geld opslokken en het nieuwe dat deze produktiegroepen brengen in eerste instantie mensen afschrikt en onzeker maakt.

We moeten dus zoeken naar die kunstuitingen die optimaal stimuleren, waar het grotere publiek iets aan ervaren kan. Dat betekent voor een aantal kunstenaars/aressen: meer aansluiting bij de emotionele ervaringswereld van de mensen. Het metrostation Nieuwmarkt laat zien wat hiermee bedoeld wordt. Van kunstenaarszijde moet dus meer aansluiting worden gezocht bij wat leeft in de maatschappij; van de mensen zelf uit zou meer zelfwerkzaamheid, creativiteit en belangstelling kunnen komen dan nu het geval is. Emancipatie en bewustmaking zijn mogelijk door kunstzinnige vorming en onderwijs, als dat op een aansprekende manier gegeven wordt. Uitgaande van onze beginselen gelijke kansen en emancipatie zijn doelstellingen voor een actieve kunstpolitiek:

1. De ontwikkeling en instandhouding van kunst.
2. Het toegankelijk maken van kunstobjecten en manifestaties.
3. Het bevorderen van de mogelijkheden tot deelname.

Ad 1: Hoe belangrijk de zorg voor instandhouding en restauratie van monumenten van bouwkunst, het bewaren van kunstkollekties ook is - denk aan de esthetische waardering en het historisch (kunst)besef - zij konserveert, iets nieuws schept zij niet. Zonder garantie voor een uitgebreide ontwikkeling zal de kunst niet tot hoge kwaliteit en tot een groot bereik kunnen komen.

Ontwikkeling staat in deze doelstelling voorop. Dat betekent gericht aandacht voor de experimentele kanten van de verschillende kunstsectoren. Niet alleen wat nieuwe initiatieven (Wespetheater, Termiek, Mekaniek, dansgroep Krisztina de Châtel etc.) betreft, ook de gevestigde instellingen (Scapinoballet, Amsterdams Philharmonisch Orkest, Publiektheater, etc.) hebben tot taak zichzelf telkens te vernieuwen kwa aanbod en artistieke vormgeving.

Wil kunst werkelijk integreren in de samenleving, dan kunnen ontwikkeling en instandhouding niet los van elkaar worden gezien. Het gaat hier echter om een aksent op ontwikkeling, omdat kunstbesef, de 'waarde van de kunsttraditie', al voldoende in de twee volgende doelstellingen tot uiting komt.

Ad 2: Hier gaat het om wat op kunstgebied zoal geproduceerd wordt - een tentoonstelling, een muziekfestival, een theaterproduktie - toegankelijk en dus beschikbaar te maken voor het publiek. De afstand tussen het produktie-aanbod en het publiek dat daarin geïnteresseerd is (of liever gezegd: geïnteresseerd kan raken) is stelselmatig te groot. Dat ligt aan een groot aantal factoren. Vanuit de produktiekant bezien kunnen als verbeteringen worden aangedragen:

- . uitgebreider begeleiding en edukatie door de musea,
- . meer mogelijkheden tot uitleen van het gemeentelijk openbaar (beeldend) kunstbezit,
- . meer pauze-, lunch- en matineevoorstellingen, straataktiviteiten, voor publieksgroepen die overdag tijd beschikbaar hebben.

Via kunstopdrachten van de overheid, straataktiviteiten, een konsekwente uitvoering van de percentageregelingen moet het scheppingsproces dichterbij de bevolking kunnen komen. Wederzijdse kennismaking en beïnvloeding zijn nodig.

Ad 3: De betrokkenheid en deelname kunnen worden vergroot door kunstzinnige vorming en creativiteitsontwikkeling. Op school moet zoiets eigenlijk al beginnen, daar leren we toch de meest elementaire vaardigheden en inzichten die ons later in staat moeten stellen keuzen te maken, een eigen leven te leiden? Op kunstzinnig gebied lijkt dat nog nergens naar. Een ander belangrijk punt is de bevordering van de zelfwerkzaamheid middels de niet-beroepsmatige

kunstbeoefening (amateur operette-, muziek- en toneelverenigingen, workshops) en alsnog - voor volwassenen - de konfrontatie met beroeps-kunst zoals dat bijvoorbeeld zou kunnen gebeuren via kunst in de wijken.

V. DE VERDELING VAN GELDEN

In ons gemeenteraadsprogramma 1978-1982 wordt als probleem gekonstateerd: "De instandhouding van musea, orkesten, toneelgezelschappen, opera, enz. en de daarbij horende akkommodaties staan in het gemeentelijk beleid niet ter diskussie, zodat er bij gelijkblijvende middelen nauwelijks geld is voor nieuwe ontwikkelingen buiten de gevestigde kunsten om." Dit weerspiegelt zich uiteraard in de begroting. De exploitatie van de musea, de schouwburg, de grote gezelschappen zoals het Publiektheater en het Nationale Ballet, etc. beslaat in 1980 77% (oftewel 62.2 miljoen) van de kunstbegroting. De 'overige subsidies' beslaan 23% (oftewel 18 miljoen). Vergeleken met b.v. 1971, toen er in Amsterdam 15% (3.3 miljoen) aan 'overige subsidies' werd besteed, tekent zich - hoe onvolgende ook - een verschuiving af, die door het beleid van onze partij in gang wordt gezet.

In het algemeen kan men zeggen, dat in de subsidies aan musea, de schouwburg en de grote gezelschappen de gevestigde kunst met een tamelijk klein, eenzijdig samengesteld publiek, gesteund wordt. Kunst ook, die vaak een meer nationale functie heeft. De hoofdmoot van de begroting in deze sektor valt onder personele lasten.

De 'overige subsidies' gaan in het algemeen naar groepen, die meer vernieuwend werken en/of een gevarieerder publiek bereiken zoals mime, experimentele en incidentele toneelprodukties, straattheater, jeugdtheater, artotheken en niet te vergeten de amateuristische kunst en kunst in de wijken.

Kijken we nu naar wat er in ons gemeenteraadsprogram aan programmapunten staat t.a.v. de kunstbegroting, dan vinden we daar:

- "in de kunstbegroting worden aksentverschuivingen aangebracht gericht op
 - spreiding van de mogelijkheden tot actieve en passieve kunstdeelname naar die buurten, bevolkingsgroepen toe voor wie thans de minste mogelijkheden bestaan;
 - het stimuleren van experimenten en nieuwe ontwikkelingen",
- dan is duidelijk dat de verschuivingen in de richting van de 'overige subsidies' gaan. In de vrij beslisbare ruimten van de kunstbegroting zien we dat de prioriteiten ook inderdaad grotendeels in deze sektor vallen. Om echter de spreiding van de kunst naar nieuwe bevolkingsgroepen toe en het stimuleren van experimenten niet alleen aksentverschuivingen te laten zijn moet tevens bepleit worden dat:
- het overhevelen van grote kunstinstellingen met een meer nationale betekenis naar de rijksbegroting voortgang vindt.
- Het is hierbij niet overbodig nog eens te stellen, dat de exploitatie van het toekomstige muziektheater uiteraard ook onder de grote kunstinstellingen zal gaan vallen en dat eventuele tegenvallers in de exploitatie nooit ten laste van de vrij besteedbare ruimte in de kunstbegroting mogen komen;
- de kunstbegroting die nu niet meer dan 0.45% van de totale gemeentelijke begroting uitmaakt, verhoogd wordt.

De vraag of de instandhouding van musea, orkesten, toneelgezelschappen, opera enz. en de daarbij behorende akkommodaties in het gemeentelijk beleid niet toch ter diskussie moet komen is hierbij op zijn plaats. Kiezen voor spreiding naar nieuwe bevolkingsgroepen toe en het stimuleren

van nieuwe ontwikkelingen brengt die vraag met zich mee. (Overigens zal de kunstproductie, die onze prioriteit heeft, zich beter moeten organiseren en administreren.) Dat hier werkgelegenheid en arbeidsplaatsen mee gemoeid zijn, moeten wij ons bij deze vraagstelling wèl realiseren.

VI. ALS BELEIDSVOORBEELDEN:

- A. De beeldende kunstsector
- B. Kunst in de wijken

- A. We hebben om de discussie over het kunstbeleid in Amsterdam wat concreter te maken enkele facetten van de sector beeldende kunst nader bekeken en getoetst op onze socialistische uitgangspunten:
1. De beeldende kunstenaarsregeling, de BKR, vanwege de voortdurende problematiek rond de opslag.
 2. De kunstuitleen, aktueel geworden door de plotselinge steun van het rijk.
 3. De toekomst van het museum Fodor, in verband met het aflopen van de interimregeling per 1 juni 1980.
 4. Het beleid van het Stedelijk Museum, in verband met het uitkomen van een nota van het Stedelijk Museum zelf over het kunstbeleid in Amsterdam. Hoe nauw de problematiek van het ene punt met het andere samenhangt zal blijken uit het hier volgende. Alle punten worden weliswaar apart behandeld, maar steeds zal blijken hoezeer het een met het ander samenhangt en in het beleid ook met elkaar zou moeten samenhangen om tot een goed en socialistisch beleid te komen.

1. De BKR

In Amsterdam wonen en werken meer beeldende kunstenaars dan in enige andere stad in Nederland. Toch zie je daar als Amsterdammer niet zo veel van, een enkel beeld of een enkele muurschildering, een tentoonstelling in een galerie of in de nieuwe vleugel van het Stedelijk daargelaten. Nog moeilijker wordt het wanneer je iets te weten wilt komen over de dingen die je ziet. Des te meer merken we van de problematiek rond de opslag van al dat werk dat die kunstenaars hebben moeten inleveren die van de verkoop van hun werk via het vrije marktmechanisme niet kunnen leven en die, om hun beroep te kunnen uitoefenen, gebruik maken van die unieke regeling, de BKR. De kunstenaars produceren, in ruil daarvoor ontvangen zij geld en vervolgens verdwijnt hun werk naar de opslagruimtes van het Beheer Kunstwerken van de BKR, de BKB, ergens ver weg in de haven. Het publiek ziet hiervan een enkele keer iets terug in een school of een ziekenhuis, en kan sinds kort daarvan partikulier iets lenen in de Artotheek.

Ons bewust van de gekompliceerdheid van de hele problematiek heeft de werkgroep zich uitgesproken:

- a. voor handhaving van de BKR, omdat het inkomen van de kunstenaars en kunstenaressen gehandhaafd moet blijven, omdat het beroep kunstenaar/ares erkenning behoeft en de kunstproductie niet mag worden gestagneerd;
- b. tegen verplichte inlevering van werk, tenzij voor een specifiek doel - een specifieke plaats, t.w. een school, een buurthuis, een kunstuitleencentrum.

We zien oplossingen in

- a. uitbreiding van de mogelijkheden voor beeldende kunstenaars om op basis van vrijwilligheid iets van hun werk of vaardigheden te laten zien: zowel door meer mogelijkheden tot exposeren (zie punt 3 en 4) als door meer mogelijkheden ingeschakeld te worden bij scholen, sociaal-kulturele

- aktiviteiten, politieke akties, begeleiding kunstuitleen, etc.;
- b. voortzetting en uitbreiding van de kunstuitleen (zie punt 2);
 - c. aanvulling van de BKR met regelingen voor alle scheppende kunstenaars;
 - d. opvoering van de kwaliteitsnormen.

2. De kunstuitleen

De kunstuitleen in Amsterdam is nu ondergebracht in 2 instellingen: de Stichting Beeldende Kunst, waar het publiek werk kan lenen op basis van huur of huurkoop, en de Artotheek, waar werk geleend kan worden waarvoor door de overheid reeds betaald is, in het kader van de BKR (zie punt 1). Op 1 januari 1980 ging de Tijdelijke Rijksregeling Kunstuitleen in . Wij zouden willen pleiten voor samensmelting tot één kunstuitleencentrum, met de nodige dépendances verspreid over de stad, waar men zowel werk kan huren als in huurkoop mee naar huis kan nemen. De werkgroep heeft zich een paar jaar geleden uitgesproken voor het onderbrengen van de kunstuitleen bij de openbare bibliotheken. Dit zou goed kunnen gebeuren in de vorm van dia's (vergelijkbaar met kaartenbakken). Een uitgebreide diatheek in een rijdende kunstuitleenbus zou ook een mogelijkheid zijn.

3. Het Fodor-museum

De werkgroep heeft over de problematiek rond Fodor een korte, voorlopige notitie gemaakt, waarvan de voornaamste konklusies zijn: Fodor moet zoveel mogelijk een plek worden waar de hedendaagse Amsterdamse kunstenaars kunnen exposeren en waar het Amsterdamse publiek wat te weten kan komen over de beeldende kunst in Amsterdam. Fodor moet in dit opzicht een geheel andere functie vervullen dan het Stedelijk Museum en zou ons inziens los van het Stedelijk moeten opereren.

Voorop moet staan: de levendigheid en aantrekkelijkheid.

Wij pleiten voor:

- opzet van een uitgebreid aanbod van voorlichtende en edukatieve activiteiten,
- gratis openstelling, opdat het een gemakkelijk inloopcentrum wordt,
- een gezellige lees-, informatie-, ontmoetings-, koffieruimte.

4. Het Stedelijk Museum

Het Stedelijk Museum behoort met het Amsterdams Historisch Museum tot de grote kunstinstellingen, die, zo is een veel gehoorde klacht, bijna het gehele gemeentelijke kunstbudget opslokken. Veel erger is echter dat de flexibiliteit, die voor een vernieuwend, voortdurend veranderend kunstleven, zoals wij dat voorstaan, nodig is, in gevaar komt. Ze werken met een grote staf van vaste medewerkers binnen een vrij starre structuur. In januari 1980 bracht het Stedelijk Museum een nota uit over het beeldende kunstbeleid in Amsterdam, met name over het eigen beleid. We zijn het met veel in deze nota oneens, met veel details, met veel definitives, met veel losse opmerkingen, maar ook - en dat zullen we hier benadrukken - met de prioriteiten die de direktie stelt en met de mentaliteit.

Prioriteiten en mentaliteit staan ver af van de door ons nagestreefde doelstellingen.

Voor ons staat voorop:

- het toegankelijk maken van de kunst en ook de deskundigheid en ervaring die de staf van het museum in huis heeft,
- een gevarieerd aanbod van de verschillende facetten van de hedendaagse beeldende kunst en vormgeving, met speciale aandacht voor en begeleiding

bij bewustmakende kunst (zie definitie kunst) en met speciale aandacht voor maatschappelijke verbanden en historische achtergronden.

De direktie van het Stedelijk stelt als eerste taak: de kollektievorming van avantgardistische, min of meer onbegrepen kunst van internationale betekenis, waarvoor slechts een kleine groep met aanleg gevoel zou hebben. We erkennen natuurlijk de ervaring en deskundigheid, nodig bij het samenstellen van een keuze voor het nageslacht en voor de tijdgenoten. We hebben bezwaar tegen de te grote nadruk op kollektievorming en tegen de mystificerende benadering: de kleine groep met "aanleg", de onmogelijkheid, uitgesproken in de nota, de deskundigheid over te dragen. Wij vinden dat veel meer plaats en aandacht ingeruimd moeten worden voor edukatieve begeleiding, en niet slechts voor die groepen waarop men zich in het Stedelijk wenst te richten: de geïnteresseerde, gespecialiseerde, hooggeschoolde bezoeker of de bezoeker die in school- of groepsverband komt. Wat we tot nog toe in het Stedelijk gezien hebben aan edukatieve tentoonstellingen of aan edukatieve begeleiding (de teksten van een kwartje b.v.) of aan presentatie van de eigen kollektie of speciale tentoonstellingen is absoluut onvoldoende.

In verband met het "grote publiek" wordt slechts geklaagd over het te weinige geld dat beschikbaar zou zijn voor het overnemen van grote internationale publiekstrekkingen. Daarin zien wij echter geen heil. Evenmin in de recente tentoonstelling over mode, die weliswaar voor een massale opkomst en een ander publiek zorgde, maar schitterde door oppervlakkigheid en streling van de kommercie.

Een totale ombuiging van de mentaliteit bij de hele staf zou waarschijnlijk de enige oplossing zijn. Een begin hiermee zou gemaakt kunnen worden met het nu reeds formuleren van een profielschets voor de toekomstige direktie van het Stedelijk.

De klacht over de gebrekkige akkommodatie delen we. Het is een regelrechte aanfluiting dat van de eigen kollektie een groot gedeelte van het jaar vrijwel niet te zien is. Toch protesteren wij ook tegen alle monsterlijke verbouwingen en verminkingen aan het gebouw die de tentoonstellingsruimten danig hebben aangetast en voor een grote mate van desoriëntatie zorgen bij het publiek.

De oplossing? In geen geval het volbouwen van het Museumplein, zoals voorgesteld in de nota. Wel als onderdeel van een totaalplan voor het Museumplein, waarbij eindelijk aan de onmogelijke verkeerssituatie een eind wordt gemaakt.

De problemen in het Stedelijk zullen moeten worden afgewogen tegen de andere problemen in de hele beeldende kunstsektor. Criteria als "internationale betekenis" en "kwaliteit" zijn niet toereikend voor het maken van keuzes. Een brede, politieke discussie zal mogelijk richtlijnen verschaffen voor een keuze die ligt binnen een socialistisch kunstbeleid.

Tot slot enkele suggesties die o.i. tot een verbetering van het functioneren van de beeldende kunst in de stad zouden kunnen leiden:

- a. een uitgebreider en gerichter inschakeling van beeldende kunstenaars, vormgevers en omgevingskunstenaars bij de inrichting van de stedelijke woonomgeving;
- b. betere voorlichting aan het publiek, vooral die publieksgroepen die buiten alle scholing en vorming vallen, d.m.v.
 - de uitgave van boekjes of informatiemappen over het openbare kunstbezit in Amsterdam, b.v. "beelden in Amsterdam", "muurschilderingen

- in de stad", "Wat voor 1%, 1½% kunst zit er aan de gebouwen in Amsterdam", mappen met informatie over de beeldende kunstenaars in Amsterdam, etc. Wat er op het ogenblik aan informatie is, bij de afdeling dokumentatie van het Stedelijk, de Stichting Kunst en Bedrijf, is vrijwel ontoegankelijk,
- verbetering van de edukatieve activiteiten van zowel het Stedelijk Museum als museum Fodor (zie punt 3 en 4).

B. Kunst in de wijken

Kunst in de wijken is een poging om via de organisatie van kunstzinnige activiteiten in de verschillende wijken in Amsterdam die mensen te bereiken die om wat voor redenen dan ook de weg tot de kunst in het centrum van de stad niet zo makkelijk vinden en om die kunstuitingen te stimuleren die anders niet tot hun recht komen.

Dit moet gezien de overeenkomst met de beginselen van de PvdA van harte ondersteund worden.

Er doen zich echter de volgende problemen voor.

Wie bepaalt welke soort kunst er voor wie in de wijken georganiseerd wordt? Of de wijkbewoners zelf of de wijkbewoners samen met een aantal deskundigen en/of kunstenaars?

Is hier de klant koning of de kunstenaar priester?

Aan de ene kant pleit alles ervoor, ervan uitgaande dat de mensen mondig genoeg zijn om zelf te oordelen wat ze willen, de afgevaardigden van de wijken volledige beslissingsbevoegdheid te geven over wat voor kunst er voor wie komt in de wijk.

Aan de andere kant is de onbekendheid met de kunst, vooral de vele nieuwe vormen van kunst, zo groot en de kunst zozeer het terrein van specialisten geworden, dat een aantal deskundigen en opvoeders onder ons vinden dat we het meer moeten hebben van voorlichting en begeleiding.

We zouden dan ook willen pleiten voor:

- in ieder geval meer geld voor deze sektor, omdat hier onze uitgangspunten het best verwezenlijkt kunnen worden;
- betere voorlichting en begeleiding, omdat de begeleiding zoals zij nu geschiedt, wordt gezien als te veel op het technische en organisatorische vlak en niet op het inhoudelijke;
- het in ieder geval blijven beschermen van de kunst en de gelden niet te laten gebruiken voor allerlei sociaal-kulturele activiteiten, hoewel we goed beseffen dat de grenzen vaak nauwelijks te trekken zijn;
- meer te komen tot op de verschillende wijken en de verschillende bevolkingsgroepen binnen de wijken afgestemde kunstactiviteiten;
- meer activiteiten overdag;
- betere akkommodaties.

Konklusie: de mensen in de wijken grote zeggenschap geven over de besteding van gelden voor de kunstactiviteiten. Daarnaast zorgen voor goede voorlichting en begeleiding, zeker als het grensverleggende, onbekende vormen van kunst betreft.

De subgroep die deze nota voorbereidde, heeft bestaan uit:

Yvonne van Baarle	tel. 180905
Ellen Reijs	170504
Tonny van Velzen	279433
Antje de Wilde	769231
Ada Wildekamp	933484

Amsterdam, 29 mei 1980